

Letnik izhaja vsak ponedeljek. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, za 3 mesece L 22.—, za 6 mesece L 40.—, za leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50, letno L 120.—. Oglasnina za 1 mm prostora v prvi strani L 1.50, za 2. stran L 1.—, za 3. stran L 0.50. Oglasi na prvi strani L 2.—.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj si pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravnistvu. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost“. Poduredništvo v Gorici: ulica Giosu Carducci št. 7, l. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perle.

Trgovinski odnosi Italije z inozemstvom

Osnovni statistični urad v Rimu pred kratkim objavil podatke, ki osvetljujejo položaj Italije v njenih trgovinskih odnosih z inozemstvom. V teh podatkih je pomensko zaporednih 18 držav. Opisati hočemo najprej one, ki so zastopane s polovico letnega uvoza. Te države so: Anglija, Francija, Nemčija in Združene države.

Na prvem mestu stoji neomajno Združene države. Njihov izvoz v Italijo je znašal 1924, 1925, 1926 in 1927 — 4648 milijonov lir. Izvoz sestavljajo žito (lanskega leta 9.9 milijonov q), bombaž, bencin, petrolej, baker in preuog. Bredovno važen je torej prispevek, ki ga plačuje italijanski narodno gospodarstvo vsakega leta Združenim državam.

Dasiravno je izvoz Italije v Združene države pravzaprav neznačen, je opaziti njegovo na to okoliščino neko stalno napredovanje. Leta 1924. smo izvozili v Unijo raznega blaga v vrednosti 1232 milijonov lir, 1925. — 1883 milijonov, 1926 — 1932 milijonov in 1927. — 1645 milijonov lir. Med najvažnejše izvozne predmete spadajo naravna in umetna svila, klobuki iz sukna, limone in sir.

Tesni trgovinski odnosi vežejo Italijo v Evropi s Francijo, Nemčijo in Anglijo. Tukaj je uveljavljanje domače inozemske trgovine večjega pomena kakor v Združenih državah.

Francoski uvoz v Italijo je v zadnjih štirih letih dosegal povprečno dve milijardi lir ali natančneje: 1924. vrednost 1479 milijonov, 1925. — 2349 milijonov, 1926. — 2139 milijonov in 1927. — 1802 milijona lir. Izvoz v Francijo je v istih letih znašal 1822, 2019, 2107 in 1281 milijonov lir.

Med najvažnejše izvozne francoske predmete, ki prihajajo za Italijo v poštev, spadata železo in jeklo. Preteklega leta se je namreč uvozilo 6.300.000 q železa in jekla. Udeležba Francije je dosegla 3.800.000 q ali 60%. — Najpomembnejši italijanski izvozni predmeti so vino, pomaranče, mandarine, limoni, sir, svila in avtomobili. Neznatnejši vloga igrajo umetna svila, suknjeni klobuki, pnevmatike itd.

Razvoj zunanje trgovine Italije z Nemčijo nam kaže v milijonih lir naslednja lestvica:

	Uvoz	Izvoz
1924	1518	1564
1925	2251	2027
1926	2780	2215
1927	1983	2234

Bilanca z Nemčijo je bila preteklega leta kljub revalutaciji lire ugodna in aktivna. Poglaviti uvozni predmet iz Nemčije je premog. Uvozilo se ga je 1½ milijon ton. Še večji je pa bil lanskega leta uvoz na račun reparacij, ki je dosegel 3 milijone ton. Dalje zaznamujemo med uvoznimi predmeti železo in jeklo, baker, različne stroje, anilinske barve, umetna gnojila, različne znanstvene in medicinske instrumente itd.

Blagostanje Nemčije, izvirajoče iz ugodne gospodarske konjunktore, je omogočalo Italiji lanskega leta povečan izvoz pomaranč in mandarinov. Od celokupnega izvoza v množini 1½ milijon q je Nemčija konsumirala skoro polovico. V Nemčijo je šlo nad eno tretjino izvozne količine limonov, 58.000 hl vina, 3½ milijona kg umetne svile, precejšnje množine sira, svežega sočivja, sadja, avtomobilov i. t. d.

Ugodno napreduje končno tudi razvoj italijanskih trgovinskih odnosov z Anglijo, kar je razvidno iz sledeče slike:

	Uvoz	Izvoz
(v milijonih lir)		
1924	2176	1490
1925	2722	1855
1926	1884	1751
1927	1821	1527

Kateri so najvažnejši angleški izvozni predmeti, ki prihajajo v Italijo?

V prvi vrsti premog. Leta 1927. se ga je uvozilo 14 milijonov ton. Na Anglijo odpade 6.418.000 ton. Angleška država dobavlja znatne količine železa in jekla ter bakra. Italijanska industrija je konsumirala preteklega

leta 633.000 q inozemskega bakra, na katerem je angleška izvozna trgovina udeležena s 33.500 q ali 5%.

Limoni in pomaranče sta najboljša izvozna produkta Italije v Anglijo, ki je porabila skoro eno tretjino celokupnega lanskega izvoza limonov. Anglija je istaklo dober konsument italijanskega sira in najboljši svetovni odjemalec svilenih izdelkov. Od 1.129.000 kg je sprejela 341.000 kg. Ravno tako je dalje Anglija največji uvoznik italijanskih avtomobilov s 5.312 komadi. V Francijo jih je šlo 2908, v Nemčijo pa 2889 komadov.

Italijo vežejo dobri trgovinski odnosi z latinsko Ameriko. Na prvem mestu stoji v tem pogledu Argentinijska.

Argentinijska je agrarna država. Njen izvoz v Italijo se nanaša v prvem redu na pšenico, koruzo, zmrazjeno meso, volno in na vsakovrstne sirove kože. Menda zadošča, ako omenimo, da se je lanskega leta uvozilo približno 2½ milijona q pšenice. Italijanski izvoz v Argentinijsko je raznobarven. Zastopani so tako agrarni kot industrijski produkti in slednjič sirovine. Med agrarnimi produkti izvažata Italija riž, paradiznikovo korenino, oljkovo olje, sir, vino in tobak. Industrija dobavlja bombaževe, volnene, svilene, lanene izdelke in izdelke iz konoplj; dalje različne stroje, avtomobile, pnevmatike, klobuke, motorne kolesa, papir in električni material. Med sirovinami zaznamujeta slednjič dobro kupčijo obdelan in neobdelan mar-mor in žveplo.

Blagovna izmenjava Italije z Avstrijo je v dvoletju 1925-1926 tikala tako v uvozu kot izvozu znesek 600 milijonov in je zadnjega leta nazadovala v obeh smereh na približno 500 milijonov lir (uvoz iz Avstrije 504 milijone, uvoz 487 milijonov).

Les tvori najglavnejši avstrijski izvozni predmet. Leta 1927. je dosegel 600.000 ton. Izvoz Italije v Avstrijo je bolj agrarnega značaja, kajti pomaranče, mandarine, limoni, grozdje, krompir, riž, sveže sočivje, vino, konoplja, sir, paradizniki zavzemajo prvo mesto. Omeniti moramo tudi izvažanje bombaževih izdelkov, sirove in umetne svile, avtomobilov, neobdelanih kož in žvepla.

Velike so izvozne številke angleške Indije, ki je lanskega leta dobavila bombaža, oljnatih semen, jute in kavčuka v znesku 1.112 milijonov lir. Domača industrija je v trgovini s Indijo udeležena z bombaževimi, svilnimi in umetnosvilnenimi izdelki, z avtomobili, pnevmatikami, klobuki itd.

Iz Jugoslavije se je uvozilo blaga:

1924	milijonov 567
1925	751
1926	973
1927	613

Najvažnejši izvozni predmet Jugoslavije na italijanski trg je kakor pri Avstriji les. Izvoz obeh teh držav je znašal lanskega leta 1.424.000 ton, od katerih odpade na Jugoslavijo 822 tisoč ton. (Celokupni uvoz lesa je dosegel 1.684.000 ton.) Iz Jugoslavije prihaja živina, kuretnina, jajca, svinec, cink itd.

Italijanski izvoz v bližnjo kraljevino se je razvijal takole: 1924. milijonov 370 1925. 496 1926. 380 1927. 307

Izvozne posebnosti Italije na jugoslovanski trg so riž, pomaranče, mandarine, limoni, sveže sočivje, volneni in bombaževi izdelki, lan, juta, svila, avtomobili, žveplo, modra galica itd.

V blagovnem prometu s Švicco zaznamujemo že dolgo vrsto let aktivno bilanco. Leta 1924. nam je prineslo 1195 milijonov, 1925. 1111 milijonov, 1926. — 908 in 1927. — 746 milijonov lir prebitka.

Uvažamo iz Švice sir, bombaževe in volnene izdelke, sirove in umetno svilo, žepne ure, aluminij, baker, barve in dragulje; izvažamo pa konzervirano meso, kuretnino, riž, južno sadje, jajca, vino, oljinate pogače, sveže sočivje in zgodnji krompir. Največjega pomena je italijanski izvoz svile. Švica je važna odjemalka avtomobilov in pnevmatik.

Pasivna je italijanska trгови-

na v svojih odnosih z angleško južno Afriko, Brazilijo, Čehoslovasko in Kanado. Izmed nešteti dežel pada v oči angleški dominijon Kanada, odkoder prihaja večji del trde pšenice, ki je potrebna za izdelovanje testenin. Uvoz iz Kanade je lanskega leta znašal 734 milijonov, a izvoz v Kanado komaj 40 milijonov lir. Tudi trgovinski odnosi z Romunijo, odkoder prihaja v pretežni večini le koruza, so pasivni.

Veličasten sprejem kralja v Rimu

Pogreb žrtv terorističnega atentata v Milanu

Prihod Nj. Veličanstva

Sprejem na postaji
RIM, 14. Okrog postaje Termini se je danes zjutraj pred 10. uro zbrala velika množica meščanov, zakaj za 10. uro je bil napovedan povratek Nj. Vel. kralja iz Milana. Za javni red so skrbeli oddelki milice in orožniki, dočim so se čete rimske posadke razvrstile po ulicah, koder je imel kreniti kraljevski spreved s postaje na Kvirinalu.

Ob 9.30 so začeli prihajati na postajo zastopniki oblasti, civilnih in vojaških, ter člani vlade. Kmalu nato je prisel načelnik vlade v spremstvu drž. podtajnika on. Giunte. Navzoči so mu priredili ovacije. Po zastopnikih senata in poslanske zbornice se je pripeljala na postajo tudi Nj. Vel. kraljica s princezinjama Mafaldino in Jo-lando ter s princem Filipom Hensenskim.

Ob določeni uri je na kolo-dvor privozil kraljevski vlak, katerega sta iz Civitavecchie spremljali dve eskadrilji vojaških letal. Kralju, ki je takoj izstopil, je stopala nasproti kraljica Helena v spremstvu načelnika vlade. Kralj je pristočno stisnil roko obema.

Med splošnim vzklikanjem kralju in načelniku vlade se je nato storil spreved, ki je med neprestanimi ovacijami množice krenil proti dvoru. Ko se je kraljev avtomobil prikazal v dvorišču kraljevske palače, so dvorni dostojanstveniki in o-sobje sprejeli vladarja z velikim navdušenjem.

Trg pred kraljevsko palačo je med tem poplavila ogromna množica, kakšnih 100.000 oseb, ki so uprizorile vladarju veličastno manifestacijo. Kralj se je moral parkrat prikazati na balkonu in je, vidno ginjen, odzdravljaj na vzklikanje množice.

Veličastna poslednja pot

milanskih žrtv

MILAN, 14. Takoj po poldnev-u so čete vojaštva tvorile kordone okrog stolne cerkve in po vseh ulicah, koder je imel kreniti mrtvaški spreved z nedolžnimi žrtvami terorističnega atentata. Za kordoni pa se je zbirala vedno bolj naraščajoča množica meščanov. Vse trgovine so se bile v znak žalosti zaprle že opoldne. Tramvaj, ki niso mogli prispeti do trga, ker jim je zastavljalo pot obilnostvo, so prevažali iz predmestij vedno nove množice. Tudi v tvmnicah se je bilo delo končalo ob 12.30.

Trg pred katedralo in vse bližnje ulice so nudile prizor, kakršnega Milan menda še ni videl; toliko ljudstva se je bilo zbralo, da izkaže poslednjo čast žrtvam.

Kmalu po 14. uri so začeli prihajati v dom zastopniki oblasti. Prišla sta ministra on. Fedele in Belluzzo, ki sta zastopala tudi načelnika vlade, pred in za njima pa so se zbrali v cerkvi številni višji dostojanstveniki: generali, poslanci, senatorji, zastopniki mesta in drugi. Kralja je pri žalni ceremoniji zastopal podpolkovnik aeronavtika S. M. Beltrami.

Ob 14.45 so se začele mrtvaške ceremonije v domu; opravil jih je kardinal Tosi ob asistenci stolnega kapitelja monsignorov in kanonikov. Med splošnim ganotjem je kardinal blagoslovil krste. Tekom žalne obreda je bilo slišati priten-

V trgovinskem razvoju z Grčijo, Španijo, Egiptom in Madžarsko se napreduje iz leta v leto. Trgovinska bilanca s temi državami je krepko aktivna. Iz Egipta se uvažajo predvsem bombaž, izvažajo pa se tja svilene i bombažne izdelke, umetno svilo in obdelan in neobdelan mar-mor. Napredek na madžarskem trgu je treba pripisati predvsem močnemu zahtevanju pšenice, ki lanskega leta radi visokih cen ni konvenirala.

Poljski zunanji minister

v Pantheonu in na grobu neznanega vojaka

RIM, 14. Danes predpoldne se je poljski zunanji minister Zaleski s svojo soprogo podal v Pantheon, kjer je na grobove kraljev dal položiti dva velika venca. Odtod je odšel tudi k grobu neznanega vojaka, kjer je tudi dal položiti velik venec. Gosta so spremljali poljski poslanik pri Kvirinalu in vojaški atašee.

Opoldne se je vršil na dvoru obed na čast poljskemu zunanjemu ministru. Tega obeda se je udeležil tudi ministrski predsednik on. Mussolini.

Oficielni del obiska ministra Zaleskega se bo zaključil v ponedeljek zvečer. Na programu je med drugim tudi izmenjava slavnostnih poedin med Mussolinijem in Zaleskim.

V torek bo Zaleskega sprejel v avdienci papež Pij XI.

Učiteljska služba

in poteštatorstvo

RIM, 14. «L'Informatore della Stampa» sporoča: Naučno ministrstvo je spet opozorilo pristojne oblasti na naredbe, vsebovane v okrožnici z dne 26. marca 1927, ki določajo, da ljudskošolski učitelji ne morejo izvrševati poteštatorvske funkcije v občinah, kjer poučujejo; smejo jo pa izvrševati v drugih okrožjih, če jih to ne ovira v izvrševanju njihovega poklica. Učitelji, ki bi ne mogli izvrševati obeh služb, dobe lahko od naučnega ministrstva enoleten dopust brez plače, ob koncu tega roka pa se morajo odločiti: ali za šolo ali za poteštatorstvo.

Nov podmornik

SPEZIA, 14. Danes se je srečno izvršila izplovitev velikega podmornika «Enrico Toti», katerega trup je tako zgrajen, da bo lahko vzdržal vodni pritisk tudi sto metrov pod morsk gladino.

Novi sedež pravosodnega ministrstva

RIM, 14. Iz starih prostorov v ulici Firenze se je pravosodno ministrstvo preselilo danes v nove prostore v ulici Arenula.

Na ulici Dante sta se tekom pogreba dogodila dva majhna incidenta; z nekega balkona se je odtrgala ograja in padla na tla; z nekega drugega balkona pa je padel na cesto neki človek. Hipna panika, ki se je bila polastila nekaterih, je takoj izginila.

Na trgu Ceniso so se zastopniki oblasti ustavili pred pokopališčem «Monumentale». Krste z žrtvami so bile prepeljane na pokopališče v Musocco. Krste obeh alpincev pa so bile položene začasno v mrtvaško kapelico monumentalnega pokopališča; prepeljane bodo pozneje v comsko pokrajino, v rojstne kraje obeh žrtv.

Ob 17.30 so se zastopniki oblasti razšli.

Nadaljnjih 100.000 lir za izsleditev zločincev

MILAN, 14. Neki meščan, ki noče biti imenovan, je dodal k prvih 100.000 liram še nadaljnjih 100.000 lir kot nagrado za izsleditev atentatorjev. Zveza izdajateljev listov je darovala za družine nedolžnih žrtv 25.000 lir.

Prestolonaslednik Humbert

na poti v Rim

RIM, 14. Danes popoldne se je prestolonaslednik princ Humbert, na povratku s svojega potovanja po kolonijah in po Palestini, izkrcal v Tarantu, navdušeno pozdravljan od prebivalstva. Po sprejemu je odpotoval proti Rimu.

Priprave za potovanje kraljevske dvojice v Tripolis

RIM, 14. Jutri popoldne ob 14. bodo odpotovali iz Neaplja proti Tripolisu zastopniki senata in poslanske zbornice, ki se bodo udeležili sprejema kraljevske dvojice povodom njenega prvega obiska v kolonijah. Ker je predsednik zbornice on. Casertano nekoliko obol, bo vodil zastopstvo zbornice podpredsednik on. Guglielmi.

„Bremen“ srečno preletel Atlantski ocean

Letalo pristalo na otoku Greenly med Novo zemljo in Labradorjem — Radost in navdušenje v Nemčiji in Ameriki — Priprave v New-Yorku za slavnosten sprejem pogumnih letalcev.

LONDON, 14. «Daily Chronicle» je dobil davi ob 3.15 naslednjo vest: Glasom radiobrojavne vesti, ki jo je priobčil «New York Daily» so nemški letalci sinoči pristali na Labradorju. Isto vest iz New-Yorka predaja tudi agencija «Reuters».

Tri četrt ure kasneje je naznanil londonski urad «Commerical Cable Co.», da je dobil dve vesti od radiobrojavne postaje v Pointu Amouru na Novi zemlji, ki jih je sprejela iz raznih virov, po katerih je letalo «Bremen» pristalo v petek, torej včeraj zvečer na Greenly Islandu v morski ožini Belisle med Novo zemljo in Labradorjem. Po neki drugi vesti z radiopostaje v Saint Johnu so letalci neposredovani in zdravi.

PARIZ, 14. Agencija Havas je izdala komunikate, ki potrjuje vest o pristanku nemških letalcev v ožini med Novo zemljo in Labradorjem.

NEW-YORK, 14. Letalo «Bremen» je pristalo sinoči ob 19.06 na otoku Greenly Island med Novo zemljo in polotokom Labradorjem. Baron Hühnefeld je sporočil o pristanku letala paroplovni družbi «Norddeutscher Lloyd» naslednje: «Ker je pihal nasproti močan veter, radi megle in pomanjkanja bencina smo varno pristali na otoku Greenly Island v ožini Belle Isle».

Kanadska vlada, ki ji je polkovnik Bolton sporočil, da se nahajajo letalci pod varstvom čuvajev svetilnika na otoku Greenly Island, je odpovedala letalcem na pomoč ledolomec «Anikulo». Je pa še vprašanje, če se bo mogla ladja priti skozi led na reki Sv. Lovrenca.

Tudi zastopnik družbe «Juncker» namerava z letalom odleteti proti Greenly Islandu, da pomore letalcem, da bodo mogli nadaljevati svoj polet proti

IZVOD D. GONCIA-FINETTI
TRSTIA 23 TEL. 45-35

Stalika

(URGANE v KOLMU)

ODRAVILJE KALAMANDRA V TERNI DNEH
TRSTIA 23 TEL. 45-35

F. SAMOKEC - ŽIBERNA
Trst, Via Cesare Battisti 20, tel. 3841
pere in lila vsakovrstno perilo,
čistilemično in barva obleke

TOVARNISKE CENE!

RELKAR

Protifašistična kvaliteta

POTREBŠČINE

za
kovače, mehanike
in mizarje
samo pri
PELLER, KAHAN & C.
d. o. o. z.
Trst, Via S. Nicolò št. 12
Lastna skladišča v prosti tuki
TOVARNA REMSCHEID - NEMČIJA

Protifašistični list «L'Iniziativa» posvarjen

RIM, 14. Kakor poročajo iz Pariza, je načelnik francoske policije dal prvi krat posvariti protifašistični emigrantski list «L'Iniziativa», ki izhaja v Parizu, ker je objavil razne neresnične vesti. Do sedaj je izšlo komaj pet števk «Iniziativa».

Kakor vse kaže, bo temu svarilu sledila ustavev lista.

Potres

RIM, 14. Osrednji meteorološki zavod poroča, da je bil danes ob 10. uri, 2 min. in 10 sek. registriran precej močan potres, ki pa ni povzročil nobene škode. Epicenter potresa se je moral nahajati v oddaljenosti kakšnih 900 km.

New-Yorku. Letalo «Bremen»

se je pri pristanku malo poškodovalo. K sreči pa ga bržkone ne bo treba popravljati.

S. JOHN (Nova zemlja), 14. Mesto, kjer je pristalo letalo «Bremen», se nahaja kakih 5 milj zapadno od naselbine Sablon oziroma 10 milj v isti smeri od radiopostaje v Pointu Amouru. Letalci so oddaljeni od New-Yorka še kakih 1300 milj. Pot, ki so jo napravili z letališča Baldonnell na Irskem do onega mesta meri okrog 2000 milj.

NEW-YORK, 14. Vest, da so nemški letalci vendarle preleteli ocean, je po sinočnjem razočaranju spravila v izredno navdušenje vse sloje prebivalstva. Listi izhajajo iz izrednih izdajah. Mesto se je pričelo znova pripravljati na veličasten sprejem zmagovalcev oceana.

BERLIN, 14. V Berlinu se je zvedela vesela vest že na vse zgodaj. Takoj je zavladalo med prebivalstvom praznično razpoloženje. Na vseh poslopijih so zaplapolale zastave. Sopraga letalca Koehla je prebila vso noč v uredništvu nekega berlinskega lista. Mati barona Huenefelda do včeraj sploh ni vedela, da je odletel njen sin preko oceana. Sele sedaj so ji povedali, da se nahaja njen sin onstran oceana.

S. JOHN, 14. Po poslednjih vestih, ki pa še niso potrjene, so se letalci odpravili peš po ledu proti Long Pointu na kanadskem Labradorju.

Costes in Le Brix

na povratku v Pariz

MARSEILLE, 14. Danes ob 13. uri sta se drzna letalca Costes in Le Brix s svojega velikega «raida» po štirih kontinentih povrnila na Francosko. Ob zgoraj navedeni uri sta pri-

stala v Marselieu, prihajajoča barvanost iz Aleppa.

Ker sta hotela prispeti v Pariz točno ob določeni uri, nista prišla v Rimu, kjer je bil njih prihod naznanjen za 12. uro današnjega dne.

Pravoslavna velika noč v Beogradu

Trjava vojvode Stepana Stepanovića

BEograd, 14. Kot smo že večkrat poročali, je min. predsednik Vukčević odpotoval v Split, kjer ostane preko pravoslavnih velikonočnih praznikov. Danes so izšle velikonočne številke beograjskih listov. «Vreme» je v svoji današnji številki pričel intervju, ki ga je dovolil vojvoda Stepan Stepanović njegovemu uredniku. Na vprašanje, ali bi sprejel predsedniško koncentracijsko ali široko koalicijsko vlado, je vojvoda Stepanović izjavil, da bi pristal na to edino le pod pogojem, da bi kralj izrekel kako tako željo. Radi svoje starosti se ne bi rad vmešaval v politično življenje, vendar pa prevzame tudi to težko in odgovorno nalogo, če zahtevajo njegovo sodelovanje interesi naroda in domovine.

Kongres slovanskih gledališč

se bo vršil koncem aprila v Sofiji
SOFIJA, 14. Od 22. do 24. aprila se bo vršil v Sofiji kongres slovanskih gledališč, katerega se bodo udeležili zastopniki gledališč v Varšavi, Pragi, Brnu, Beogradu, Zagrebu in Sofiji. Razpravljali bodo o medsebojnih gostovanjih poljskih, češkoslovanskih, jugoslovanskih in bolgarskih gledališč. Na dnevnem redu kongresa bodo tudi vprašanja ustanovitve zveze slovanskih gledališč, avtorskega prava in repertoarskega pokroviteljstva slovanskih gledališč nad deli slovanskih pisateljev.

Beograjsko Narodno gledališče bo zastopal dr. Ranko Mladenović, zagrebško pa g. Bach.

Kongres jugoslovenske socialistične stranke

BEograd, 14. Tekom pravoslavnih velikonočnih praznikov, dne 15. in 16. t. m., se vrši v Beogradu kongres socialistične stranke. Kongresa se udeležijo tudi znani avstrijski socialistični voditelji dr. Fritz Adler, iz Češkoslovske pride na kongres poslanec in senator Soukup, iz Bolgarije pa poslanec Sakazov.

Imenovanje novega nemškega poslanika v Beogradu

BEograd, 14. Jugoslovensko zunanje ministrstvo je bilo obveščeno, da je imenovan za novega nemškega poslanika v Beogradu dr. Adolf Kvestner, bivši nemški pravosodni minister in sedanjí poslanik v Rigi. Sedanjí poslanik v Beogradu Ollhausen je premeščen v južno Ameriko in bo v najkrajšem času zapustil svoje tukajšnje mesto.

Tedenski pregled

Trst, 14. aprila 1928.
ITALIJA

Zunanjepolitično delovanje, ki ga je razvijal načelnik vlade on. Mussolini, ko se je mudil v Milanu, razgovori, ki jih je imel tekom prejšnjega tedna z zunanjim ministrom Turčije in Grčije, so dali veliko opravka inozemskemu tisku. Veliki pariski in drugi listi so presojali te dogodke večinoma trezno in niso videli v tem, da sta se po leg onih dveh mudila v Italiji tudi madžarski ministrski predsednik grof Bethlen in romunski notranji minister Duca, ki nadomestuje znanjega ministra Titulescuja, ter končno da ima priti v Rim poljski zunanji minister Zaleski, niso videli nič vznemirljivega.

Med tem je povsem nenadoma prišel dogodek, ki je globoko pretresel vso Italijo. V četrtek jutraj je prispel v Milan Nj. Vel. kralj, da odpre milanski velesej. Po ulicah, koder se je imel kralj peljati na velesej, se je nabrala za kordoni vojaška sila mnogo ljudi. Malo pred 10. uro je na trgu Giulio Cesare nenadoma strahovito zagrmelo, kot dlan veliki drobič občestne električne svetilke so se radi eksplozije peklenjskega stroja, ki ga je stavil bogvekd v votli podstavki svetilke, razleteli in zarili v telesa blizu stoječe trume ljudi in v zidove bližnjih hiš. Ljudje so bežali, ranjenci, drug poleg drugega in vrh drugega so stokali in umirali. Policija je takoj napravila red, avtomobili Zelenege križa so odpeljali ranjence in mrtvece — bilo jih je vseh skupaj kakih 55 — in kmalu je zavladal apert mir. Toda ljudstvo je bilo razburjeno, žalostno ob tolikem prelitu krvi in veselo obenem, da je bil kralj rešen.

Ob 10.10 je kralj otvoril razstavo, si ogledal posamezne razstavne oddelke in paviljone, nato pa se je odpeljal k ranjen-

cem. In ko se je vračal iz bolnic, ga je sprejemala množica z vzharnim navdušenjem. Medtem se je doznalo število žrtev. Bilo jih je 14, proti večeru že 15. Po poslednjih vesteh sta umrla še dva ranjenca. Vsem žrtvam pripravljajo skupen pogreb, ki se bo vršil na zelo svečan način. Vesto o milanskem zločinu se je naglo razširila po vseh mestih v Italiji in tudi v inozemstvu. Načelnik vlade je izdal takoj najstrožje odredbe, da se ohrani mir in red.

Medtem pa se je že pričela najstrožja preiskava. Preiskovalni sodniki so zaslišali stanovalce hiše, pred katero se je zgodil zločin, in ranjence v bolnicah. Pol. agenti so ves dan iztikali za atentatorji. Aretrali so okrog 200 oseb, ki so bile več ali osumljene, da so sodelovale pri zločinu. Iz Rima je prispelo naslednje jutro večje število članov posebnega tribunala za zaščito države. Vsi dosedanjí zaključki preiskave so tajni.

V Milanu je bilo tistega dne za 18.30 napovedano zborovanje na trgu pred domom. Velikanska množica ljudi je prirejala ovacije kralju. Slična zborovanja so se vršila po vseh italijanskih mestih. V Rimu se je dan nato darovala maša zadušnica za milanske žrtve, popoldne pa se je pel v cerkvi «del Sudario» slovesen zahvalni «Te Deum», da je kralj ubežal nevarnosti.

Tudi v inozemstvu je vzbudila vest o terorističnem činu v Milanu veliko razburjenje. Na Dunaju so izšli veliki listi že v četrtek v posebnih izdajah. Vsi, ne samo na Dunaju, marveč tudi v Berlinu, Londonu, Parizu, New-Yorku, Beogradu, Pragi in dr., so obsojali atentat. Vladi in predstavniki posameznih držav so kralju čestitali k prestani nevarnosti.

Kralj sam je ostal v Milanu še dan potem. Ogledal si je mesto in poedine zavode. Večraj popoldne malo pred 15. uro se je odpeljal v Lecco ob Comskem jezeru.

Včeraj popoldne je prispel v Rim poljski zunanji minister Zaleski, ki je ob 17. uri posetil načelnika vlade on. Mussolinija. V teku razgovora sta ministra ugotovila skladnost političnih smernic obeh držav, razpravljala sta seveda predvsem o mednarodnih političnih vprašanjih. Minister Zaleski je predal načelniku vlade v imenu maršala Piłsudskega visoko poljsko odlikovanje.

Kmalu po sestanku je dal minister Zaleski pomembne izjave uredniku lista «Lavoro d'Italia». Govoril je o zgodovinskih italijansko-poljskih odnosih, o odnosih med Poljsko in Litvo, za katerih ureditev se trudijo vsi Poljaki. Drug intervju je dovolil uredniku lista «Giornale d'Italia».

INOZEMSTVO

Vprašanje konsolidacije jugoslovenskih financ in gospodarstva je postalo v jugoslovenskih političnih in gospodarskih središčih predmet dnevnih razprav. Tekom tega tedna so se bili beležili tudi dogodki, ki konkretno pričajo o delu vlade in stremljenju gospodarskih krogov za realizacijo programa, ki ga je izdelal finančni minister dr. Bogdan Marković. V sredo je imel upravni odbor Narodne banke v prisotnosti finančnega ministra važno sejo, na kateri je bil sklenjen med banko in državo sporazum, po katerem bo država takoj po najetju velikega investicijskega posojila v inozemstvu plačala Narodni banki svoj dolg. V svrhu osiguranja stabilizacije valute bo ustanovljen poseben devizni fond. Obtok bankovcev se ne bo zmanjšal, pač pa se bo docela ustavilo izdajanje novih novčanic. Naslednjega dne je ministrski svet sporazum odobrila in v kratkem bo v obliki zakonskega predloga predložen narodni skupščini.

V začetku tega tedna se je raznesla po Beogradu vest, da so grške oblasti zaprle mejo napram Jugoslaviji. V političnih krogih je nastalo splošno veliko razburjenje. Toda vest v prvem hipu ni bila potrjena in pozneje se je izvedelo, da gre le za večje omejitve potniškega prometa iz Grčije v Jugoslavijo. Za zadevo se je poznimalo tudi jugoslovensko zunanje ministrstvo, ki je pozvalo jugoslovenskega poslanika v Atenah, naj zahteva od grške vlade pojasnila. Grški zunanji minister Mihailakopoulos je izjavil, da so oblasti odredile omejitve radi premajhnega števila potnikov, da je bil takoj spet vzpostavl-

ljen redni potniški promet. S tem je bila stvar rešena.

V drugih področjih gredo priprave Beograda v zunanje političnem oziru za tem, da se doseže sporazum med balkanskimi narodi v duhu Locarna. Politični in diplomatični krogi zatrjujejo, da je Jugoslavija že ponovno naglasila, da je pot do takega sporazuma prosta. Le inicijativo za tozadevna pogajanja bi morali dati oni, ki se čutijo sprito novega reda v Evropi in na Balkanu neposredno prizadele, torej Bolgari. To pa radi tega, ker so tudi Nemci dali inicijativo za sporazum, ki je bil sklenjen v Locarnu.

Položaj v Rumuniji se še vedno ni uredil. Preteklo soboto se je zaključilo zasedanje parlamenta. Na sestanku vladne večine, ki se je vršil po zaključni seji zbornice, je ministrski predsednik Vintila Bratianu sicer zatrdil, da je kriza vlade že premagana in bo treba po velikonočnih počitnicah pričeti z delom, da se konsolidira ustavni režim, toda z druge strani poročajo preko Dunaja malo verjetne vesti, da se namreč pripravlja pohod kmetov na

DNEVNE VESTI

Manifestacije po atentatu v Milanu

Kot smo poročali že v petkovi številki, so prebivalci Trsta že v četrtek zvečer izvesili po vseh ulicah zastave in znaki radosti, da se kralju ni pripetilo nič hudega. Tudi večraj je bil še ves Trst v zastavi. V petek sta izšla dva vicepotešta Cuzzi in Grego, ki vodita po smrti poteštata Archi-ja občinsko upravo, proglas, v katerem pravita, da je kralj čudežno ostal nedotaknjen od perversnega atentata, s katerim se je hotelo motiti vednost dela v veliki prestolnici Lombardije, ter pozivajo prebivalstvo, naj bo s svojimi čustvi pri kralju in pri nedolžnih žrtvah.

Prefekta kom. Fornaciari-ja so obiskale zadnje tri dni množestvilne osebnosti, da izrazijo svoje zgražanje nad grdim zločinom in svojo radost, da se je kralj rešil iz nevarnosti. Poleg raznih tržaških osebnosti, zastopnikov posameznih ustanov in organizacij, so obiskali prefekta tržaški škof dr. Fogar in vsi tukajšnji konsuli inozemskih držav.

Tudi po raznih uradih so se vršile manifestacije. Tako na tribunalu in po vseh šolah. Kraljevemu pomočniku generalu Cittadini-ju so bile poslano neštete brzojavke z izrazi vdanosti.

Danes ob 11. uri se bo vršila v cerkvi pri Salezijancih slovesna zahvalnica. Istotako v Šklednu ob 10. uri.

V pondeljek, 16. t. m., ob 11. uri predpoldne bo Nj. eks. tržaški škof mons. Fogar zapel v cerkvi sv. Antona Novega zahvalni «Te Deum», ker je Nj. Veličanstvo kralj ubežal nevarnosti.

Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

PRAVOSLAVNA VELIKA NOČ

Rojakom pravoslavne vere, ki praznujejo danes veliko noč, želimo vesele in zadovoljne praznike. Hristos voskres!

SPREJEM AMERIŠKEGA ADMIRALA V OFICIRSKEM KROGU

Včeraj ob 11. uri je bil prirejen v tukajšnjem oficirskem krogu sprejem v čast viceadmirala Burrage-ja in častnikom ameriške vojne ladje «Detroit». Sprejemu so prisostvovali zastopniki vseh civilnih in vojaških oblastev in ves zbor inozemskih konsulov v Trstu. Popoldne ob 13. uri je priredil viceadmiral Burrage na vojni ladji «Detroit» banket, na katerega so bili povabljeni zastopniki vseh tukajšnjih oblastev.

Češkoslovski učenjak na prehodu v Trstu

Te dni je prispel v Trst s parnikom «Presidente Wilson» Cosulich-ve družbe znameniti češkoslovski raziskovalec Arabije dr. Alojz Musil, profesor na Karlovem vseučilišču v Pragi. Dr. Musil se vrača iz Zedinjenih držav, kjer je urejeval izdajo rezultatov svojih raziskovanj od l. 1908. do 1915. To delo bo obsegalo šest zvezkov in izda ga American Geographical Society (Ameriško geografsko društvo) v New Yorku, katerega gost je bil omenjeni učenjak skozi dve leti. Omenja, na katerem vrši profesor Musil svoja proučevanja zemljepisne, zgodovinske in folkloristične narave, se razteza od Maroka do Indije. Ameriško geografsko društvo mu je podelilo najvišje odličje, namreč zlato svetinjlo Charlesa P. Daby.

ŽITNI TRG

Poljedelski urad Združenih držav je razposlal v svet prvo poročilo o stanju zimske pšenice, katere urad je cenil na 66.9%. Na podlagi te prve cenitve bi znašala letovsimke pšenice 50 milijonov bushelov manj nego lani. To dejstvo je povzročilo na ameriških žitnih borzah dvig cen za 6-8 do-

Bukarešt. 6. maja se ima vršiti v Albi Juliji kongres nacionalne kmetijske stranke in v onih dneh se ima baje odločiti nadaljnja usoda vlade in Romunije sploh.

Francoska in ameriška vlada, ki sta si v poslednjem času izmenjali noto za noto glede francoskega predloga o pogodbi proti vojni, sta se sporazumeli in zaključili to svoje dopisovanje. Zastopniki Zedinjenih držav so po tozadevnem francosko-ameriškem sporazumu izročili vladam Italije, Anglije, Nemčije in Japonske načrt pogodbe in kopije vseh not, izmenjenih med Francijo in Zedinjenimi državami s pozivom, naj se izrazijo o svojem stališču glede te pogodbe. Angleško javno mnenje se za ta načrt zelo zanima in priznava važnost dejstva, da so Združene države pripravljene sprejeti pogodbo, ki bi zabranila sleherno napadalno vojno. Angleška vlada bo, kot pravijo poročila iz Londona, posvetila ameriško-francoskemu predlogu vso svojo pažnjo predvsem radi tega, ker je sestavljen v duhu Družbe narodov.

larskih centov pri busheju. Evropa se po večini ni prilagodila ameriškim smernicam, radi slabega odjema moke, ki se povsod opazuje. Povšanje cen je na naših žitnih trgih znašalo L 1-2. Beležiti je kupčije neznatnega obsega. Manitoša št. 5 se giblje okoli L 138-139 franko Benetke, argentinska pšenica Barusso 79 kg L 143-144 franko vagon Trst. Domača pšenica je že pošta. Cene L 140-150 za kv. so radi tega le nominalne. Kuruzni trg je mrtav. Kupčija še ni oživela. Naša dežela pričakuje v splošnem padanje cen, ki naj bi je povzročil dohod laplatske koruze. Domače blago je vzdržno. Zahteva se zanje po kakovosti L 105-118 franko postaje videmake pokrajine. Foxani je nazadnje za približno 2 sh pri toni. Tovor april stane sh 201-202 cif Trst. Besarabska koruza je 1 sh cenejša. Efektivno blago se nudi po L 103-105 brez vreč franko vagon Trst. Termiska kupčija je tako v romunskem kakor argentinskem blagu popolnoma prenehala. Laplatska koruza za dobavo v mesecih juniju, juliju in avgustu se nudi po L 87-88 franko vagon Trst. Poročila naznanjajo izborna kakovost argentinske koruzne letine. Mlačna je kupčija v krušni moki, ki stane L 177-180 franko vagon gornjitalijanski mlin. Riž običajnih vrst se giblje na bazi L 178-183 franko postaja Julijske Krajine. Ta cena velja za vagonsko količino. Izmed ostalih žitnih predmetov notira oves L 116-117 in otrobi L 81-82 franko tržaška postaja.

Rojstva, smrti in poroke v Trstu dne 13. aprila 1928.

Rojeni: 15; mrtvi: 13; poroke: nobena.

Iz našega urada

Fr. Božejlav - Lokev: Stvar se nahaja v preiskavi ter se pričakuje informacije glede Vaših ekonomskih priisk.

Tereza vd. Črv - Masore: Stvar je v teku; manjkajo pa informacije o Vaših ekonomskih priiskah. M. vd. Mrklič - Zadiog: Deklamir priči polna vojna pokojnina do dopolnjenega šestnajstega leta, do 21. pa v zmanjšani meri. Samo ob sebi je umerno, da je vse preplačano treba povrniti. Vam, vdovi, priči čistih 55.30 lir mesečno.

Fr. vd. Kavčič - Črnčar: Militarizirani delavci priči vojno pokojnina le v slučaju, da je bil ranjen po sovražniškem orožju in če to njegovo obolenje spada v prvi dve razpredelnici kr. odl. št. 1491 (El. 1 in 71).

Opisite nam slučaj v podrobnosti, pa Vas bomo izbrpno informirali.

Fr. Čadež - Sp. Kanomija: Javite nam, katera je številka na pokojniški knjižnici, ker — kar ste nam poslali — ne odgovarja. Ne zamenjajte pozicijske številke (na robu) s številko knjižnice, katera se nahaja v sredini.

Anton Ukmar - Prosek: Pridite v urad.

Štorje: O vinskem davku Vam damo sledeča pojasnila: S kr. odl. 17. 7. 1921, št. 975 je bil odobren pravilnik za uvedbo splošnega davka na konsum vina in s kr. odl. 16. 12. 1922, št. 1758 je bil določen znesek L 20 na vsak hektoliter proizvedljive letine 1923-24. S kr. odl.-zak. od 23. 5. 1924, št. 851 je bila davčna mera znižana, a e kr. odl.-zak. od 14. 9. 1924, št. 1373 pa je bil ta davek ukinjen. Jasno je, da za ono dobo, ko je bil davek v veljavi, treba plačati. O popustu sploh ni govora, ker bi moral erar vračati vsem onim, ki so ta davek pravčasno plačali. Sicer so bile tostvarno na prijetnih smetih izvršene mnoge intervencije, ki so doprinele uspeh, da je bil davek ukinjen. Edino, kar lahko ukrenete, je,

da vsak prizadeji posameznik na pravi na kolikovanem papirju dveh lir vlogo na: R. Intendenza di Finanza - Trieste per tramite della R. Dogana di Trieste, naj bi se mu dovolilo plačevanje v obrokih. — Prošnja mora biti utemeljena; izhajati mora namreč, da interese ranec živi v težkih ekonomskih priiskah. Rok je trideset dni, ki se štejejo z dnem o prejemu tozadevnega plačilnega naloga. To se pravi, da v teku 30 dni mora dospeti prošnja ali rekurz na dotični urad in ne samo biti oddana na pošto.

A. Jueh - Prestranek: V stvari A. Berčeta ne moremo podvzeti nobenih korakov, ker ne spada v našo področje. Obrnite se na kakšnega odvjetnika. Tajništvo.

Iz tržaškega življenja

Razne nezgode.

Pri delu na motorni ladji «Sarturina», zasidrani v prosti luki V. E. III., je 46-letni tesar Ivan Valon, stanujoč v Tržiču, večraj popoldne padel na krovu z višine kakih 3 metrov ter se pri tem precej hudo poobil po spodnjem delu života. Dobil je prvo pomoč od zdravnikar rešilne postaje, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelku. Ozdravil bo, če ne nastopijo kake komplikacije, v 10 do 14 dneh.

V tovarni strojev pri Sv. Andreju je 24-letni mehanik Alfred Finocchiaro, stanujoč v ulici Dodonadi št. 6, večraj jutraj radi hipne omotice padel z odra, na katerem je delal, in se pri tem tako hudo poobil po glavi, da mu je moral prihiteti na pomoč zdravnik rešilne postaje, ki ga je dal prepeljati v mestno bolnišnico. Po mnenju zdravnikov bo okrevl v dveh tednih.

Ko je 21-letni mesar Menotti Jenko, stanujoč v Šklednu št. 340, večraj popoldne prenašal v mestni klavnici pri Sv. Soboti volovsko če-

tr, je nehote zadel in zdrobil špa pri pisarni in se precej hud porazil po desni roki. Dobil je prvo pomoč v mestni bolnišnici, kjer se je zatekel v spremstvu nekakega tovariša.

Iz tržaške pokrajine

DUTOVLJE

Letošnje zimo smo kmeli tudi mi Dutovci, prekoristni in zelo potrebni kmetijski tečaj pod izbornim in izkušenim vodstvom g. Ant. Kosevela iz Tomaja.

Tečaj se je otvoril 15. novembra pretek. l. in zaključil 2. aprila t. l. Obiskovalo ga je lepo število mladeničev iz vseh treh vasi Dutovcv, Krepelj in Godein. Vztrajni do konca je bilo 11 slušateljev.

Pouk se je vršil v ljudski šoli. Poučeval je potovlatni učitelj kmetijstva g. Ant. Kosevel po dvakrat v tednu, ob torkih in petkih od 5-7 zvečer. Predavanja je bilo 40. Predavanja so bila skrbno in poljudno podana iz vseh panog kmetijstva, da jih je bilo veselje poslušati in zapisovati. Tekom tečaja nas je posetil g. agrar. inž. dr. Klavžar iz Sežane, predložil nam je potom skioptičnih slik vse važne slučaje iz živinoreje n. pr. pravilne in nepravilne lege teleta v maternici, kako pomagati napetemu govedu, razne vidne bolezni, rape, slinovko, parkljevko, razno živinozdravniško orodje in veliko drugega. Udeleženci so s pozornostjo poslušali razlago predstavljenih slik. Občinstvo se priporočilo in pričakuje, da se kaj podobnega spet v najkrajšem času priredi, naj bo iz ene ali druge stroke kmetijstva. Lepo priliko imamo tu pri nas. G. Ant. Tavčer ima namreč prav lepo dvorano za predavanja s skioptičnimi slikami. Pri sklepu tečaja je bilo veliko občinarjev navzočih. G. inženir je pohvalil marljive učence in jih vzpodbujal, naj se držijo vseh dobrih nauk in se tudi po njih ravnaajo.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Združitev občin

Z ukazom z dne 22. marca se združijo občini Anhovo in Deskla v eno samo z imenom Salona (Salona d'Isonzo).

Z odlokom 29. marca 1928. se združijo občine Bovec, Log, Cezsofa, Zaga in Srpencia v eno samo z imenom Bovec.

Združile so se tudi občine Sv. Lucija, Ponikve in Sentviška gora v eno samo z nazivom Sv. Lucija. Istotako so se združile občine Biljana in Medana v eno samo z nazivom Dobrovo (Castel Dobra). Občina Volče pa se pridruži k občini Tolmin.

Urniki za trge, mesnice itd.

Danes ostanejo vse brivnice zaprte. Mesto tega bodo odprte v pondeljek, 16. t. m., od 7.30 do 12.30. Istotako se zaprejo danes po 8.30 vse mesnice, pokriti trgi in prodajalne sadja in zelenjave.

Odprte lekarne

Danes, v nedeljo, dne 15. aprila, bodo odprte v Gorici sledeče lekarne: ves dan z nočno službo ves prihodnji teden: Liberi, Corso V. E. III., št. 39; do ene ure popoldne pa lekarni Pontoni, Via Rastello št. 26, in Contin, Corso Verdi št. 17.

Izpred sodišča

Obsojen, ker je bil obtežen, da je žalil ministrskega predsednika

Poročali smo v našem listu o tem, kako so miličniki zaprli nekoga Lovrenca Bogataja, 59 let starega, iz Dolov pri Idriji, češ da je v neki gostilni žalil ministrskega predsednika. Lovrenc Bogataj je moral te dni pred goriške sodnike, ki so ga na podlagi pričevanja obtožili priči, in sicer dveh obmejnih miličnikov, obsojili na 6 mesecev zapore in 500 lir globe.

Ker sta ponarejala podpise na menicah

Pred goriškimi sodniki se je moral zagovarjati neki Karel Garro-ne, star 29 let, iz Aleksandrije, češ da je z Oskarjem Parmantierjem, starim 38 let, iz Neapolja, ki pa se ni hotel pokazati pred sodišče, ponarenil podpise na menicah za vsoto 17.000 lir. Sodišče je Parmantierja obsojilo v kontumaciji na 4 leta, 2 meseca ter na 5 dni zapore, in sicer eno šestino poostrenejega ter na 350 lir globe. Garro-neja pa na 4 leta, 1 mesec in 350 lir globe. Odv. Zennaro, ki je branil obtoženca, je proti razsodbi vložil priziv.

Puška

Tudi Tomaža Groharja iz Podbrda je tolimski sodnik svoj čas obsojil na 125 ter 600 lir globe, ker so ga orožniki zalotili na lovu s puško in je bil brez orožnega lista. Grohar pa ni bil zadovoljen s to kaznijo, češ da je imel, ko so ga zalotili, pri sebi dovoljenje za nošenje puške — sicer pa le od lokalnih oblasti. Zato se je pritožil na goriško pristavno sodišče. Sodniki pa so potrdili prvo razsodo.

STANDREŽ

Šurt kos mladca.

Komaj 21 let je imela Petra Cijan, ko je na veliko noč zapustila

to solzno dolino ter odšla za vedno. tja, kamor vodi neizprosnost pot. V pondeljek se je vršil ob veliki udeležbi pogreb. Vse, mlado in staro, je spremljalo pokojnico na kraj počitka in miru. Spremljala jo je tudi žalostna pesem cerkvenega zbora. Naj v miru počiva!

ČRNI VRH

Brezplačni tečaj za umetno vozenje in šivanje.

V prostorih tukajšnjega gasilnega društva se odprvi v pondeljek, dne 16. t. m., brezplačni tečaj za umetno vozenje in šivanje. Poučevalo se bo luknjičasto vozenje, ažuriranje, vozenje s sviljo v barvah, sploh vsa moderna dela. Učenje bodo v osmih dneh delale popolnoma samostojno. Vstop je vsako-mur dovoljen. Pojasnila daje zastopnik šivalnih strojev «Singer» g. Srečko Bajt iz Idrije.

ČRNIC

Tehtnica, ki se povrne po dveh letih

Pred dvema letoma so neznani tatovi vdrli v kolibo, ki se nahaja na črniški gmajni poleg apnarne in katera je last Venceslava Spacapana. Odnesli so raztopilno luč, magnet od motorja, več drugih stvari ter vrh tega še decimalno tehtnico, vredno 275 lir. O tatovih in vlomilcih ni bilo ne duha ne sluha. In že je Venceslav skoraj pozabil na nesrečo, ki ga je bila zadela — kajti pretekli sta že dve leti od usodnega dne — ko pred nekaj dnevi zapazi, da je prišla decimalna tehtnica — kar sama nazaj na mesto, od koder je bila ukradena. Stvar se je zdela njemu in njegovim sosedom docela zagonetna. In nihče si ne more te stvari drugače razlagati, kot da se je nepoznanjenkovi, ki je tehtnico ukradel, tega dejanja skesal, šel k velikonočni izpovedi in po naročilu spovednika prinesel ukradeno stvar nazaj.

BREGINJ - SEDLO

Občinski kom. pogodovanje, regulacija Bele, vodovod in elektrifikacija

Naš občinski dom, v katerem so nastavljeni sedaj občinski uradi, se nahaja na zelo pripravnem kraju za obe vasi. Vrh tega je poslopje samo po sebi zelo pripravno za občinski sedež. V njem se nahaja celo poštni urad. Pred leti je sicer padla marsikatera opazka na račun te stavbe, sedaj se pa razvidi pomen in dalekovidnost mož, ki so imeli takrat odlično besedo. Zato smo sedaj v tem oziru zadostno preskrbljeni.

Za letos, kot je videti, so pri kraju pogodovljena dela, ki so se vršila v našem okraju. Pogozd

Kakor je že vsem znano, se nameravata za prihodnje leto graditi dve električni napravi v naši občini. In sicer ena občinska in ena zasebna. Ker pa je ena potrebna, smo zelo radovedni, katera nam bo prva in najbolj daleč zasvetila. Upamo pa, da bo to naša občinska, ki šteje odjemalcev za kakih 1000 žarnic, dočim jih šteje privatnikova le za nekaj sto.

Kar se tiče združitve obeh v naslovu navedenih občin, je ljudstvo popolnoma zadovoljno z g. prefekturnim komisarjem Ugo Volfinjem, kateri sedaj upravlja združeno občino v splošno zadovoljnost vseh občanov in nastopa do sedaj povsod pravično za koristi in napredek občine. Upamo, da bo vedno tako.

IZ GORNE SOŠKE DOLINE

Letos je pri nas vse nekaj čudno zakasnelo. Malo ali skoraj nič ni podobno pomladi. Tudi tujevi ni letos videti tudi mimo. In vendar so bili naši kraji druga leta ob tem času bolj obiskani kot so letos.

Marsikdo bi se ne veselil, ko bi vedel, kaj je temu vzrok. Nekaj je res krivo tudi vreme; druga krivda pa je v tistem kjer snega na predelih cesti, kateri bi dal nekaj delavcem en cel dan — dela, predno bi ga pod cesto v jarek zmetali. Tako pa zabranjuje prihod in odhod vsakemu avtu, katerega lastniki, ki napravijo poznanje z njim, zarentajo po laško ali po nemško in te dneve tudi po holandsko ter se z jazo obrnejo in vračajo od koder so prišli.

Mi domačini pridemo že lahko čez z našo malho in tudi lahko počakamo, da se ljubo solnce usmili in odpravi to nadlogo. Za tujski promet pa tako čakanje ne velja, treba mu je odprti poti!

ČERKNO

Zima še ni minula. Se vedno je Porezen odtel v belo čako. V dolinah dežuje, pravi aprilski občutki se lotevajo človeka. Poljsko delo bi se bilo že imelo začeti, a nagaja dež. Živimo v dežju ter čakamo pomladnih dni, ki naj bi bili lepi in jasni.

Za praznike so se čule pritožbe ljudi, da dobivajo voščilne razglednice z manj kot petimi besedami, ogrobljene. Na intervencijo pri tukajšnjem poštnem uradu se je dobilo to-le pojasnilo:

«Ravnateljstvo pošte in brzojava je poslalo pristojnim uradom po deželi okoliščine, v kateri se izrečno čita: Ako je razglednica, pisana v tujem jeziku, naj si bo ta slovenski, angleški ali francoski, oddana v poštni nabiralnik v kraljevini in omenjena za kraljevino, mora biti frankirana, četudi je na njej manj kot pet besed, z znanko za 30 stotink. Ako se pa hoče imeti znižano poštnino za razglednico s petimi besedami, mora biti ista pisana v državnem jeziku, t. j. v italijanščini.»

Toliko v vednost ljudem, da se bodo znali ravnati.

VOJŠČICA

Sprejem novih zvonov. — Preprij gleda cerkve.

Te dni smo sprejeli na svečan način nove zvonove. So trije in tehtajo okoli 16 stotov. Mladina je pripravila jako lep slavlolik. Pozdravili so nove zvonove s posebnimi nagovori, preč g. župnik Pavlin, poteštat Rogelja ter trgovca Ferolija. Žal, da je naša cerkev še v ruševinah in da bodo morali zvonovi še dolgo počivati, preden bodo zapeli v zvonikovih linah. Pa še nesrečen preprij je med nami gledal kraja, kjer naj bi stala cerkev. Določeno je že nekako, da bo v bližini šole. Vaščani v bližini stare cerkve pa ne obojejo o tem ničesar slišati. Vsi razsodni upajo, da se preprij med nami kmalu poleže in da bo božji hram lepši kot prej sprejemal vase vernike.

IZ KANALA

Pogreb

V četrtek zjutraj smo sprejeli k zadnjemu počitku gospoda Ivana Garlatija, obžalnega trgovca iz našega trga. Pokojni je bil v predvojni dobi več desetletij podžupan naše občine, ter splošno priljubljen pri ljudstvu. Pred dobrim tednom je obel na influenco, kateri je tudi podlegel. Ničesar ni pričakoval, da bo imela bolezen tako usodna posledica.

Od blizu in daleč — posebno iz

Gorice, kjer je imel pokojni med trgovskim slojem precej znanost in prijateljev — so prihili ljudje, da mu izkažejo zadnjo čast. Pogrebni sprejod je vodil nad gosp. dekan ob asistenci dveh bližnjih gg. duhovnikov. Domači pevci so zapeli tri ganljive žalostinke, naka je bilo truplo izročeno materi zemlji.

Težko prizadeti družini naše odkrito sočaje!

IZ VIPAVSKEGA Vreme, vinska kupčija

Neprestano deževje, ki je trajalo skoro ves marec in traja še vedno v aprilu, je povzročilo, da je delo v vinogradih in poljih mnogo zastalo. Posebno ovira to sajenje krompirja. Čas je že tu za saditev turšice, a je še vedno mokro. Kose vreme nekoliko ustali in je zemlja godna za setev, pa že pride zopet dež in jo pokvari. Opača se tudi, da je narava v svojem letnem razvoju letos močno zastala, temu je kriv mraz sredji marca in pomajkanje solnčne toplote. Ako bo deževje trajalo, bi znalo to zelo škoditi sadnemu drevju, ki je sedaj v bujnem cvetju.

Vinska kupčija je znatno živahnjša; prodalo se je mnogo vina, nekateri vasi imajo vse kleti izpraznjene. To je up in veselje vinogradnika! Tudi vinske cene so ugodnejše od zimskih; čujejo se okrog L 2 za liter.

BORNO POROČILO

Amsterdam 761.25-767.25, Belgija 262.50-266.50, Francija 74.45-74.75, London 92.42-92.62, New York 18.89-18.95, Španija 315.50-321.50, Atene 25-25.50, Berlin 450.25-455.25, Bukarešt 11.65-12.05, Praga 56-56.50, Ogrska 328-334, Dunaj 263.70-269.70, Zagreb 33.19-38.49.

Uradna cena zlata (13. 4.) 385.75; Liktorsko posojilo 86; vojnoobdobje obveznice 77.75.

DAROVİ

V počastitev spomina pok. Ivana Garlatija-jar darujeta družini Gorjup in Baydaž vsaka po L 25 za Šolsko društvo. Darovalcema najpriskrbejša zahvala. (Denar hrani uprava.)

Za Šolsko društvo v Trstu so darovali: g. Ribarič L 50, g. A. Z. mesto svoječasnih voščil 100 lir, mesto cvetja pok. Jur. Černetu 50 lir, inž. A. C. mesto cvetja pok. teti 25 lir, g. Bl. 10 lir; skupaj 230 lir, ki jih hrani vodstvo šole.

Darovalcem srčna hvala.

Marija Solinas Sire
Alojzija Blažina
poročena
Sassari-Trst, 12. aprila 1928.

Pavla Rijavec
Rihard Gec
danes poročena
Aleksandrija - 14 IV. 1928 - Trst

Rufsi manj, zato pa dobro,
pravi vsaka skrbna gospodinja, ki kupi dobro točno hrano, ki družini takne in je redi. Taka hrana so PEKATETE. Zanesljivo prave so v 1/2 kg zavojih z napisom PEKATETE. (372)

POSILANO

PREKLIC

Podpisani Franc Cerkenik iz Gornjih Vrem št. 7, preključujem tem potom besede, s katerimi sem osumil po nedolžnem goop. Čevna Andreja, posestnika iz Vremškega Brkova št. 22, tatvine sadnega drevesca, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od sodnega postopanja napram meni. (395)

Gornje Vreme, 12. aprila 1928.
Franc Cerkenik.

*) Za članke pod tem naslovom odklani uredateljske vsake odgovornosti.

MALI OGLASI

ČEVJARNICA V GORICI z vso opremo dobro preskrbljena, se prodaja ali da v najem. Cena prilika. Pojasnila daje Corso Vitt. Emanuele 75, Gorica.

HISA, dve sobi in kuhinja, pri Boljuncu, se da v najem. Pojasnila v Boljuncu št. 50. 400

DRUŽABNIK z 10.000 lirami kapitala se išče v evro razširjenju trgovine. Ponudbe pod »Družabnik« na tržaško upravnistvo. 401

PRISTNO TROPINSKO ŽGANJE dobi te vedno pri odlikovani zadržani žganju kuhni v Dornbergu (Montespino). 402

POSTELJA se odda delavcu. Via Molina a vento 44, L. 403

BRIVSKI pomočnik, priden, več tudi v striženju ženskih las, se išče. J. Zgavec, Vipava 54. 405

TRI HISE se prodajo, Barkovlje, Prosek, Kontovel. Pojasnila daje Germek, Prosek. 406

KOLO, močno, prvovrstna znamka, se prodaja za vsako ceno. Via Madonna 34, mekarna. 407

KRASNA poročna soba se odda boljšemu paru. Via Fabio Severo 35, pritičje. 408

ŽENSKO kolo novo, proda S. Vizintin, Gorica, via delle Officine 25. 409

PRIDNO dekle-sobarico, z dobrimi spričevati, se išče. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 410

SPALNA soba, se prodaja radi selitve. Via Pasquale Revellata 18, V. Pegan. 411

SREČO pove avtoriziran grafolog. Via Ferreira 31, zadnje nadstropje, vrata 12. 412

IZGUMI se je pred 25 dnevi, na Opčinah, pes, volčje pasme, temno rjave barve, po gobcu črn, a po praih bel. Kdor bi ga našel oziroma kupil, je naprošen, da ga odda družini Cleva, vila pri elektriki centrali na Opčinah. Nagrada L 100. 413

HINICA, kuhinja in sobica, se prodaja. Vrdela - Scoglietto št. 236. 414

POSTELJA se odda mladeniču. Via Solitarii 13, vrata 12. 415

ŠIVALNI stroj se prodaja. Piazza Goldoni št. 5, vratar. Plača se lahko tudi na obroke. 416

POROČNA soba, iz parjenega, bukovnega, slavonskega lesa 1400, jesenova 1600, mahagonijeva 1700. — Primenjajte kakor vosti Türk, Cesare Battisti 12, Pazite na številko! 336

HMA z 2 stanovanjema in vrtom, v bližini tramvaja, se prodaja po ugodni ceni. Plačilo tudi pogojno. Ivan Kjuder, Sv. Mar. Magd. zg. 396. Posredovalci izključeni. 417

PISALNE STROJE, kontrolne blagajne prodaja Müller, Trst - Irene della Croce 6, tel. 997. — Izredna prilika! 418

KRASNO POSESTVO, enonadstropna hiša, gostilna s krasnimi prostori, velikim gospodarskim poslopjem, velikim dvoriščem, vrtom in poljem v Sovodnjih 70 pri Gorici, se prodaja. Olanjšano plačevanje. 419

DIPLOMIRANA šola za krojenje in šivanje odpre tečaj z 10. aprila. Via Gattai 23, II. Praktična metoda. 375

PISALNE stroje, velike in majhne, kontrolne blagajne, prodaja Müller, Trst, Irene 6, cene nizke. 323

ZALOGA vsakovrstnih raket, vencev, sveč in žalnih predmetov I. II. III. razreda. 25% ceneje kot drugod. Saksida, Dornberg 3. 353

ZALOGA papirja. Uvez in tvor na vse kraje. Cene ugodne. Vrdika G. Dollinar, Via Ugo Polonio 5, Trst. 252

KOROŠKE in gorenske smrekove in mesovne suhe deske pripravljene mizarjem po nizki ceni Alojziji Srebotnjak, Postojna. 336

KLEPAR Volk Ivan, sprejema vsakovrstna kleparska dela in popravila pri »Pirjevču«, mesarju, v Sezani. 391

KOLESA, nova, zjamčena 390, izbira rabljenih, popravljanih šivalnih strojev. Petronio, Sv. M. Magdalena, Bivio 24, nasproti salezianske cerkve. 392

BABICA, diplomirana sprejema noseče. Bice Hladis, via Madonna 10/II. (393)

KROJAČ žiberna, v Divači, se priporoča cenjenim odjemalcem. Delo točno, po nizki ceni. Najnovejši kroji. 397

BABICA Emerich - Škafar, diplomirana, sprejema noseče, moderna oprema, zdravniška pomoč, dnevna hranila na L 25, Via Farneto 10 (Ginnastica, podljudna), lastna vila, telefon 20-64. 308

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko, Slavica, via Giulia 29. 322

ZAHVALA

Ob prebrdki izgubi našega nenadomestljivega soproga, očeta

Franca Miklavica

močnega v pokoj

prejeli smo toliko izrazov iskrenega sočutja, da se ne moremo zadosno zahvaliti vsem onim, ki so na katerikoli način počastili spomin blagega pokojnika. — Predvsem se zahvaljujemo preč duhovščini, občanom livškim, darovalcem lepih vencev, pevcom za prečslije žalostinke, godbi iz Idrakega in vsem počestim spremljevalcem, ki so pripomogli do veličastnega spremlja na njegovi poslednji poti.

LIVEK, 11. aprila 1928.

Zahvaljoči ostali.

ZAHVALA

Povodom smrti našega nepozabnega oca

Ludvika Dekleve

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo gosp. župniku, vsem sorodnikom, fantom in dekletom iz Petelinj, iz št. Petra za darovane vence, pevcom, ki so ga spremljali na zadnji poti s svojimi žalostinkami ter sploh vsem prijateljem in znancem, ki so na kateri koli način počastili blagopojnikja.

Posebno se zahvaljujemo gospodu Dr. Ambrožiču za ves njegov trud, ki mu je bil v pomoč in tolažbo v njegovi neozdravljivi bolezni.

PETELINJE, 13. aprila 1928.

Družina.

Automobilna črta

Trst-Lokev-Divača-Senožet

PODJETJE BRUNELLI

Odhodi s trga Oberdan.

Vozni red od 15. aprila.

Iz Trsta v Senožet ob 17.30. Iz Bazo-vice ob 18.—. Iz Lokve ob 18.15. Iz Di-vače ob 18.25. v Senožet ob 19.—.

Iz Senožet v Trst ob 7.—. Iz Divače ob 7.20. Iz Lokve ob 7.30. Iz Bazo-vice ob 7.45. v Trst ob 8.30.

Listki za tja in nazaj: Trst-Divača in na-za-j L 13.—. Trst-Senožet in nazaj L 16.—.

Gospodarsko društvo na Kontovelu

reg. zadr. z om. por.

vabi na

XXVII. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, 22. aprila 1928, ob

9.30 uri popoldne, v društve-nih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Poročilo nadzornikstva.
3. Predložitev letnih računov za 1. 1927.
4. Slučajnosti.

V slučaju nezadostne udeležbe se bo vršil občni zbor pol ure kasneje in bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

ODBOR.

Posojilnica za ilir. bistriški okraj

reg. zadr. z neom. zav. v Trnovem

vabi na

XXXII. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, 22. aprila 1928, ob

1.30 popoldne v zadrskih pro-storih v Trnovem.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Poročilo in nasveti nadzorništva.
3. Odobritev letnega računa za upravno leto 1927.
4. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega.
5. Volitev načelnikstva in nadzornikstva.
6. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ta občni zbor ne bil sklicen vsled nezadostnega števila zastopanih deležev, se vrši v smislu § 35 zadrskih pravil občni zbor čez pol ure in z istim dnevnim redom in sme brezpogojno sklepati ne oziiraje se na število navzočih članov.

NAČELNIŠTVO.

NOVE IZREDNE CENE. 398

All' Economia Familiare

TRST, Piazza Ponterosso 5

MUŠLIN, volnen, v vseh

bavah L 11-90

SVILA, fantazija za obleke 6-30

GOBASTO BLAGO, fantazija 4-90

MUŠLIN, bombažast 3-90

SUKNO, fantazija, dvojna vi-

sokost, za ženske obleke 6-50

SUKNO, volneno, angleški

tip, za moške obleke 35—

RIGADIN (Borgo Istria) vrste 3—

CUTIL za srajce od 2-80 naprej

POPELIN 4-90

COWER-COATS, debel, vi-

sok 150 cm po 21-50

PLATNO MADONNA 80 cm 1-95

debelo 160 cm 3-50

jako debelo 6-50

PLATNO ZA RUHE 5-90

BRISACE, gobaste, velike 7-90

BLAGO za prte, debelo

vis. 150 cm 7-90

PREDPASNIKI od 12-50 naprej

OBLEKE 25—

NOGAVICE ženske in

moške 1-50

se odpravijo

takoj

z mazilom

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

takoj

se odpravijo

Znanost in umetnost

Še par besed o Ibsenu

O Ibsenu smo že pisali. Prinašamo samo še par besed lani umrlega Georga Bandesa, ki je Ibsena s svojo kritiko takorekoč vplel v evropsko književnost.

Prokletstvo pisatelja, je če ne pripada velikemu narodu.

V prvi vrsti gre vse najlepše in najboljše, najbolj umetniško in prevodu v izgovor, in to ne samo tedaj, če piše v verzih.

Slednjič se pokaže, če ga prestarijo, da se je bavil le z ozkim krogom problemov, ki pa zanimajo družbo, v kateri je on živel, za katere pa se vse človeštvo ne more ogreti. Njegovo delo se ujema samo z razmerami, v katerih je živel in za katere je pisal, za druge razmere ne.

Če je Henri Ibsen premagal to težko, se je to zgodilo radi tega, ker so njegove drame pisane v prozi, v kratkih jedrnatih stavkih, ki jih je mogoče z lahko prevesti in raditi tega in za katere je pisal, za druge razmere ne.

Poleg tega je pisatelj, bolj ko se je razvijal, nihal pisati samo za Norveško, ampak je delal z mislijo, da piše za ves svet.

To zadnje je pripomoglo do tega, da je s svojo umetnostjo ustvaril novo dobo. Najbolj dramatični, ki so pisali pred njim, se zdijo njegovi predhodniki. Francoski dramatik, ki so v Ibsenovi mladosti gosposodovali na odru, so v primeru z njim zastareli.

Po Ibsenu ni mogoče več pisati, kot so pred njim pisali, če hoče kdo ostati na umetniški višini. On je zahteval po karakteristiki in dramatiški tehniki dvignil do tiste višine, ki je pred njim nikoli niso dosegli.

Večina tistega, kar je sever pred daljkega in dobrega v literaturi in umetnosti, je bilo s pojavom Ibsena pozabljeno.

Ibsen se je izkazal v svojih dramah kot kulturnosoc baš tako velik kot dramatik.

Da podčrtamo pomen, je dobro, da ga primerjamo z drugimi velikimi kulturnosoci njegovega časa.

Istega leta kot Ibsen sta bila še dva druga velika pisatelja rojena: Taine v Franciji in Tolstoj v Rusiji. Kakor so si vsi trije različni, imajo vendarle nekatere slične poteze.

Taine je bil spočetka baš tako kot Ibsen revolucionaren duh. Postal pa je sčasoma to, kar je bil Ibsen od tedaj, ko je postal zrel, vedno: sovražnik tiste revolucije, ki naredi vse ljudi enake in se enako doseže na ta način, da se podre vse, kar je odličnega. Kljub temu Ibsen ne smemo misliti kot mistika, tudi ne političnega. Taine je bil mislec, Ibsen je bil borec.

Tolstoj prizna Taineja, a prezira Ibsena. Kljub temu je baš tako kot Ibsen revolucionar in oznanjevalec novega, izven države stoječega človeškega reda, razdiralec človeških predsodkov. Oba imata a-narhistično, državno sovražno potezo. Med tem, ko se ta duševna smer pri Ibsenu spoji z aristokracističnostjo, se pri Tolstoju zlije v bratsko enakost. Tolstoj oznanjuje je evangelijsko ljubezen, Ibsen propagira samogospodstvo posameznika.

Ibsen je moral kot mislec prestati teške boje sam s seboj. Njegova vera v samega sebe je pribojevana, je dosežena s poglobitvijo v svojo lastno notranjost.

Hladnost in brezbržnost njegove okolice je pripomogla njegovemu zaupanju v samega sebe do zmage.

Henrik Ibsen je ugled, ki ga uživa, v polni meri zaslužil. Z njim je skandinavski sever privrkal posegel v razvoj evropske literature. Z njim je skandinavski sever privrkal posegel v razvoj evropske literature. Zato je potrebna trdota in ostrina velike osebnosti, ki kot dijamant lovi žarke in jih razpiplje. Le tak mož more zapisati svoje ime v knjigo časa.

Nova kultura

Med narodi, ki so se po vojni dvignili in pričeli ustvarjati svojo bogato kulturo, je menda na prvem mestu beloruski narod, ali bolje rečeno, severna veja velikega ruskega naroda. Vnanji svet mora brez pridržka priznati, da je belorusko desetletno kulturno udejstvovanje doseglo v resnici presenetljive uspehe. Da stoji beloruska znanstvena produkcija na zelo lepi višini, o tem se je prepričal lahko vsakdo, ki je dobil vpogled v dela Pičeta, Seržputovskega, Ščekaciha, Voznesenskega, Ljofika in drugih. Da imajo pa Belorusi več nego tri leposlovne revije, ki so po svoji vrednosti nad srednjo mero, to bo morda malokomu znano, celo tistim ne, ki imajo za Beloruse nekaj več, kakor samo mizlo zanimanje.

Te tri revije se imenujejo: «Polymja», «Usvyša» in «Roskvit». Izhajajo vse tri v Minsku in so navezane izključno na domačo moč. Vendar pa se ne po-

svečajo samo domačim problemom, ne podajajo nam samo kulturnega življenja domače dežele, ampak nas seznanjajo tudi s kulturnimi tokovi ostalega sveta. Na vodilnem mestu med revijami je «Usvyša». Ta prinaša prevode iz nemške, francoske, češke in litavske literature, dalje članke o armenški, japonski, litavski in drugih literaturah.

Kar je beloruskih prispevkov v reviji, kažejo trdno voljo, da bi nastajajočo belorusko kulturo postavili na trdno in narodno podlago. Vsi pripovedni in lirski prispevki so v tem oziru zelo značilni. Še značilnejši pa so kritični in literarno zgodovinski članki, ki so jih spisal Dubovka, Zamocin, Babareka, Hljapčevič, Voznisenkij in drugi.

Revija «Polymja» izhaja že sedem let in ima že tradicijo za seboj. Med njenimi sodniki so tudi starejši pisatelji, kakor Janko Kupala, Jakup Kolas in drugi, a tudi mlajše moči: Žižka Harty, Carot, Zarecki in Dudar. Tudi ta revija se posveča tujim, posebno slovanskim literaturam.

Najmlajša izmed treh revij je «Roskvit», ki je začela izhajati šele lansko leto. Ta je v toliko zanimiva, ker pomeni njeno izdajanje ozdravljenje beloruskega literarnega življenja. Njeni sodniki so člani nekdanje komunistične literarne skupine «Maladnjak», ki so se sedaj osvobodili in hočejo peti, kakor jim je Bog grla ustvaril. Pavljuk Šukajla, ki izdaja revijo, pripoveduje sledečo zgodbo o nasilju, ki so mu bili oni njegovi tovariši do tedaj izpostavljeni. Nekoč je poslal nekemu uredništvu — on misli uredništvu almanaha «Maladnjak» — rokopis pesmi, v kateri je bilo govora o neki «črni lokomotivi».

Dan nato ga je uredništvo pozvalo naj «črno lokomotivo» nadomesti z «rdečo lokomotivo». Ker je to odklonil, mu seveda uredništvo pesmi ni natisnilo... Odkar je izšel «Roskvit», je skupina «Maladnjak» popolnoma izolirana. Tudi «Usvyša» je na škodi, odkar je izšla ta nova revija. Stirje pomembni pesniki: Carot, Dudar, Volny in Zarecki so se priključili skupini «Polymja». Tudi najmlajši so zapustili «organizacijo rdeče lokomotive». Kakor je beloruska literatura mlada, se ji vendar ni povsem posrečilo, da bi se osvobodila tendence, ki je umetnosti v večjo škodo nego v korist.

Drebel iz znanosti in tehnike
Neki Charles Lang iz Townsenda v ameriški državi Washington ima v majhnem betonskem ribniku na svojem vrtu trenirano postro. Na njegov migljaj priplava blizu in se počene skozi nastavljeni obroček, ki ji ga on drži tik nad vodno površino. Za tak čim dobi vselej kosček mesa in s kosčki mesa jo je tudi naučil tolike poslušnosti.

Kadar kamemo kapljico vode na močno razgoreto železno ploščo, bomo opazili, da ne cvrči in se ne posuši v trenutku, kakor bi storila na mnogo manjši razgoreti plošči. Namesto tega ostane lepo okrogla in veselo teka in kroži sem in tje. To se godi radi tega, ker se kapljica ne dotika plošče, med obema se namreč neprestano napravlja para, na kateri kapljica takorekoč plava.

Nad dvesto kubičnih metrov megle bi bilo treba, da bi dobili en navaden vinski kozarec vode.

«Morska belka» se imenuje naj-novejša vodna letalo, ki je po svoji obliki pol hidroplan in pol čoln. Navadno se ne dvigne v zrak nego drči po površju vode naprej s hitrostjo 120 km na uro. Kanal, ki loči Francijo od Anglije, je nedavno preletelo v 26 minutah. Razdalja je znašala 36 km. Zdj se pravljica, da oddrži proti Ameriki.

Neki nemški inženir iz Draždan je patentiral nove vrste kapel, ki obeta postati važna pri zdravljenju z vodo (hidroterapijo). Njegova kapel, namesto iz vode, kot so navadno, je iz vodnih pen. Pene sestojijo iz 10% vode in 90% zraka. Namesto zraka se lahko porabi tudi čisti kisik ali kak drugi plin. Tako kapel je skrajno slab prevodnik toplote in človek, ki leže vanjo, se začne že po preteku desetih minut močno znojiti. Pravijo, da bo služila tudi proti debelosti.

V Chandler Fieldu, blizu Atlante v Georgiji (Amerika) se je nedavno vršila zanimiva preizkušnja. Aeroplan sistema Vaco s strojem 220 konjskih sil je vlekel za močno vrv na enem koncu, na drugem koncu je bil pripet Fordov avtomobil s strojem 22 konjskih sil. V začetku je zmagoval Ford in vlekel letalo za seboj, ko je pa začel stroj na slednjem delovati s polno silo, je bil Ford takoj premagan.

Tobačna industrija v Ameriki ni državni monopol, temveč je prosti kakor vsaka druga. United Cigar Stores Co. se imenuje milijonarsko podjetje, ki ima svoje tobačne prodajalnice raztresene po vseh mestih in večjih krajih Zedinjenih držav. Da ne bo treba podjetju več plačevati osebja, ki je bilo namenjeno po posameznih prodajalnicah, si je sedaj omislilo avtomatične prodajalnice. Odslej ne bo treba kadilcu drugega kot vreči določen novic v avtomat in iz njega bo priletela cigara ali pa zavojček cigaret. V vsaki prodajalnici so trije menjalni avtomati, ki prekrbe odjemalce s potrebnim drobižem, če ga nimajo.

V Harrisonu, New Jersey, (Amerika) so nedavno zgradili največji plinov rezervoar na svetu. Zgradila ga je družba, ki se imenuje «Public Service Electric and Gas Co.» Ta velikanski kovinski tenk drži 15.009.300 kubičnih čevljev plina (425.352 kubičnih metrov ali 4.253.520 hektolitrov). Visok je 105 m., v premeru pa meri 73 m. Ko bodo hoteli napolniti ta tenk z gorilnim plinom, bodo morali v velikanskih retortah sožgati 1200 ton premoga. Kot postranski produkt bodo iz tega dobili 700 ton koksa, 72 ton premogove smole (katrana) in 702 kubična čevlja tekočega amonijaka.

Mr. A. O. H. Perry iz Hasbrouck Heights, New Jersey, je pred nekočimi tedni izpustil v zrak majhen balonček, na katerega je prejel pritril listek s svojim naslovom. Balonček je potoval južno čez del Atlantika, neovirano preletel Zpadnoindijske otoke in se končno ustavil v Maracaibou v južnoameriški državi Venezueli. Tam ga je pobral neki Antonio Quintero in obvestil o tem Perryja. Razdalja, katero je balonček prepotoval, znaša nad tri tisoč kilometrov.

Da zgori en kvintal premoga, je treba okoli štirinajst kvintalov zraka.

Ni znano vsakemu, da imamo okoli šestdeset vrst alkohola. Najvažnejši med njimi je etilov alkohol, ki ga dobimo iz žita, krompirja itd.; tega imamo v vinu, pivu, žganju — sploh v vseh alkoholnih pijačah. «Netilov alkohol» dobimo pri destilaciji lesa. Ta služi v industriji — drugače je pa smrtno strupen; odkar imajo v Ameriki prepoved opojnih pijač, ta lesni alkohol spravi marsikaterega pod ružo. Naslednji alkoholi so: amilov, butilov, propilov, alilov, cetilov in drugi. — F. M.

Razne zanimivosti

Proučevanje možganov profesorja Behtereva.

Pred več meseci je umrl znameniti ruski psiholog in profesor Behterev. V Leningradu je bila sestavljena posebna komisija učenjakov, ki jim je poverjena naloga, da natančno proučijo možgane tega velikega učenjaka. Člani komisije so profesorji Gerber, Osipov, Astvaturjov, Buman in Nikitin. Pri tem proučevanju so sodelovali tudi nekoliko največjih nemških učenjakov.

Prekoceasni poleti.
Pripravljajo se številni poleti iz Severne Amerike v Evropo. Enajst letal poleti v najkrajšem času proti Evropi, med temi so tri ženske. Mabel Boll, ki je znana kot «kraljica diamanov» in ki je letela na letalu «Columbia» iz New Yorka v Havano, si je nabavila letalo Fokker s tremi motorji. Njen cilj je Paris. Gospodična Thea Rasche, nemška letalka, poleti iz New Yorka na Nemško in sicer na nemškem letalu s tremi motorji. Tretja ženska, ki namerava premagati oceansko daljavo, je Myrtle Brown iz Omake, svakiinja italijanskega graditelja letal Bellanca. Ona poleti seveda v Rim in sicer na enokrovniku «Bellanca».

Za podohe skriti biseri.

V vaški cerkvi v Novo-Zimljanskem (Rusija) so se našli pri pospravljanju za neko ikono t. j. sveto podobo skriti biseri in dragocenosti v vrednosti 500 tisoč rubljev (približno pet milijonov lir). Gre skoraj gotovo za eden med onimi številnimi «zakladi», ki so bili skriti od premožnejših oziroma plemiških slojev ob času ugnatili dobiti nazaj, ker so zbežali v inozemstvo in se se niso vrnili domov.

Draga slika.
Neki ameriški konsorcij je ponudil en milijon dolarjev za sliko znamenitega slikarja Albrehta Dürer-ja, čigar štiristoletnica smrti se je prav te dneve slovesno obhajala po vsem kulturnem svetu. Slika predstavlja «praznik rojstnega dne» in se nahaja v premonstratskem samostanu Stralpovu pri Pragi. Ponujena vsota je višja kakor vrednost vsega samostana. To sliko so hoteli razstaviti letos na Dürer-jevi razstavi v Nürnbergu, a se je načrt opustil, ker so se zbal, da bi se podoba poškodovala.

Uper v kaznilnici.

V kaznilnici v Plouku na Poljskem so se kaznjenci uprli, pobili vse šipe in uničili vse, kar jim je prišlo pod roko. Čuvaji jih niso mogli ukrotiti. Obrnili so se po pomoč k ognjegascem, ki so takoj pogasili ogenj upora. Uprli so se kaznjenci radi slabe hrane.

Dohodki dramatičnih pisateljev in glasbenikov

Angleškemu dramatik Bernardu Shaw-u so prinesle njegove drame 600 tisoč šterlinov (pet in petdeset milijonov lir). Za njim prihajata Wells in Barnie, ki dobivata povprečno po 44 tisoč šterlinov na leto. Gerhard Hauptmann, znameniti nemški dramatik, si je s svojimi deli nabral premoženje, katero je cenil nemški fiksus na več kot sedem milijonov mark (nad trideset milijonov lir). Francoski pisatelj kakor Guitry, Gerardi in Dekobra dobivajo po več milijonov frankov na leto na tanihjemah. Med skladatelji dobivata Richard Strauss in Franc Lehár najlepše dohodke. Zadnjemu je samo «Vesela vdova» prinesla nad dvesto milijonov.

Kanarček prila

Pred civilno sodnijo v Monakovem se je vršila te dneve zanimiva razprava. Šlo je za loči-

tev zakona. Mož je trdil, da ga je žena bila po obrazu in vanj pljuvala, ko se je pa hotel braniti, je skočila žena k oknu, in vpila na pomoč. Žena je zaničala in je izjavila, da je bil mož, ki je njo tepel in pretepal. Priče ni bilo nobene. Služkinja, ki je služila pri tem zakonskem paru, je zbežala iz službe in njenege naslova ni bilo mogoče dobiti. V tem se je domislil mož, da je kanarček vsakokrat, ko se je bližala žena možu, da ga lopne po obrazu, letal kot divji po svoji kletki. Zagovornik moža je predlagal torej kanarčka za prič. Takoj so šli po kanarčka.

Vsi, sodnik, zagovorniki in tudi tožilec stranki so bili radovedni na to pričevanje. Kanarčka so postavili na mizo. Sodnik je ukazal ženi, naj se približa možu. V tem trenutku je začel besneti kanarček po kletki, da mu je kar perje odletelo. Nato je ukazal sodnik možu, naj se približa ženi in glej, kanarček je ostal miren in radovedno opazoval ta prizor, ki je bil očitno zanj popolnoma nov. Na podlagi tega pričevanja je tudi razsodil sodnik in sicer v prilog tožilega moža.

Veda napreduje
Iz Chicaga so poskušali prenašati film brezzično. Film se je poslal brezzično v New York, kjer je zrla povabljena družba nekatere prizore na platnu in se zavedala, da se odvija tozadevni film v Chicagu. Ker aparati niso še izpopolnjeni, je šlo sedaj samo za kratek filmski trak.

Židje in povejno gospodarstvo
V zvezi ruskih židov v Berlinu je te dni predaval C. F. Schermann o židih in povejno kapitalizmu. Ker je bilo to predavanje v marsičem zanimivo, ga v naslednjem posnemljemo v glavnih obrih:

Schermann je naglašal, da so židje v vseh deželah, kjer živijo, vedno igrali posebno vlogo. S poljedelstvom se židje ne pečajo; tudi v organizaciji industrije nimajo skoro nobene vloge. Dali niso nobenega Forda, nobenega Kruppa. Pač pa so židje močno zastopani na finančnem in kreditnem polju, v trgovini in v zapadni Evropi deloma tudi na znanstvenem polju. Ta pravci židovskega duha zamore človek opaziti tudi v teoretskih vedah: v tehniki in sploh eksaktnih naukih so židje bolj slabo zastopani nego v politični ekonomiji, v finančni vedi in v pravu.

Posledice vojne so prišle do izraza baš v tistih panogah, v katerih so se židje najbolj udeleževali. Ker je Srednja Evropa razpadla na več manjših držav, zavarovalnih s carinskimi obrambnimi pasovi, je trgovina otežkočena. V zvezi s tem je tudi padel pomen židov za trgovino. Le nekaj se pomenijo v onih državah, kjer radi inflacije in prezadolženosti cvetejo bančni posli.

V Združenih državah Severne Amerike je opažati emancipacijo industrije izpod jarma bančnega kapitala. Tu igrajo židje znatnejšo vlogo pri ustanovah, ki služijo kopičenju kapitalov: v bankah, borzah, stavniskih podjetjih, zavarovalnicah itd.

Naročanje „Naš Glas“

Loterijske številke

Izrečane dne 14. aprila.

VEREŽIA	68	46	20	40	62
TORINO	34	18	38	9	90
ROMA	73	39	28	89	37
PALERMO	52	2	54	3	8
NAPOLI	70	75	69	21	29
MILANO	21	17	31	82	23
FIRENZE	13	65	31	34	82
BARİ	8	13	53	19	60

Božjast

Iz Chicaga so poskušali prenašati film brezzično. Film se je poslal brezzično v New York, kjer je zrla povabljena družba nekatere prizore na platnu in se zavedala, da se odvija tozadevni film v Chicagu. Ker aparati niso še izpopolnjeni, je šlo sedaj samo za kratek filmski trak.

Židje in povejno gospodarstvo

V zvezi ruskih židov v Berlinu je te dni predaval C. F. Schermann o židih in povejno kapitalizmu. Ker je bilo to predavanje v marsičem zanimivo, ga v naslednjem posnemljemo v glavnih obrih:

Schermann je naglašal, da so židje v vseh deželah, kjer živijo, vedno igrali posebno vlogo. S poljedelstvom se židje ne pečajo; tudi v organizaciji industrije nimajo skoro nobene vloge. Dali niso nobenega Forda, nobenega Kruppa. Pač pa so židje močno zastopani na finančnem in kreditnem polju, v trgovini in v zapadni Evropi deloma tudi na znanstvenem polju. Ta pravci židovskega duha zamore človek opaziti tudi v teoretskih vedah: v tehniki in sploh eksaktnih naukih so židje bolj slabo zastopani nego v politični ekonomiji, v finančni vedi in v pravu.

Posledice vojne so prišle do izraza baš v tistih panogah, v katerih so se židje najbolj udeleževali. Ker je Srednja Evropa razpadla na več manjših držav, zavarovalnih s carinskimi obrambnimi pasovi, je trgovina otežkočena. V zvezi s tem je tudi padel pomen židov za trgovino. Le nekaj se pomenijo v onih državah, kjer radi inflacije in prezadolženosti cvetejo bančni posli.

V Združenih državah Severne Amerike je opažati emancipacijo industrije izpod jarma bančnega kapitala. Tu igrajo židje znatnejšo vlogo pri ustanovah, ki služijo kopičenju kapitalov: v bankah, borzah, stavniskih podjetjih, zavarovalnicah itd.

Naročanje „Naš Glas“

Loterijske številke

Izrečane dne 14. aprila.

VEREŽIA	68	46	20	40	62
TORINO	34	18	38	9	90
ROMA	73	39	28	89	37
PALERMO	52	2	54	3	8
NAPOLI	70	75	69	21	29
MILANO	21	17	31	82	23
FIRENZE	13	65	31	34	82
BARİ	8	13	53	19	60

Božjast

Iz Chicaga so poskušali prenašati film brezzično. Film se je poslal brezzično v New York, kjer je zrla povabljena družba nekatere prizore na platnu in se zavedala, da se odvija tozadevni film v Chicagu. Ker aparati niso še izpopolnjeni, je šlo sedaj samo za kratek filmski trak.

Židje in povejno gospodarstvo

V zvezi ruskih židov v Berlinu je te dni predaval C. F. Schermann o židih in povejno kapitalizmu. Ker je bilo to predavanje v marsičem zanimivo, ga v naslednjem posnemljemo v glavnih obrih:

Gospodarsko društvo na Proseku

reg. zadr. z om. por.

vabi na

XXI. redni občni zbor

ki se bo vršil
v nedeljo, 22. aprila 1928, ob
10. uri predpoldne, v društvenih
prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Predložitev računskega zaključka za leto 1927.
4. Volitev načelnika.
5. Volitev nadzornika.
6. Slučajnosti.

V slučaju nezadostne udeležbe se bo vršil občni zbor pol ure kasneje in bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

ODBOR.

VELIKI DOHODI

POHIŠTVA

dunajski tip, navadni in luksuzni, po zelo znižanih cenah.

R. CAMPONOVO

Viale XX Settembre 33

Zobozdravniški ambulatorij

Trst, Via Sestefontane 6

od 9-13 in od 15-20

ob nedeljah in praznikih od 10-12.

Deželani dobijo popust za potne stroške.

Ljudske cene. 122 Ljudske cene.

182 Olajano plačevanje.

ZDRAVNIK

D'Fran Gruden

ordinira v TRSTU

VIA S. LAZZARO 23, II. n.

(zraven kavarnе Roma)

od 10. in pol predp. do 15

V NABREŽINI ordinira samo popoldne od 14 do 16 (na lastnem domu)

Božjast

Iz Chicaga so poskušali prenašati film brezzično. Film se je poslal brezzično v New York, kjer je zrla povabljena družba nekatere prizore na platnu in se zavedala, da se odvija tozadevni film v Chicagu. Ker aparati niso še izpopolnjeni, je šlo sedaj samo za kratek filmski trak.

Židje in povejno gospodarstvo

V zvezi ruskih židov v Berlinu je te dni predaval C. F. Schermann o židih in povejno kapitalizmu. Ker je bilo to predavanje v marsičem zanimivo, ga v naslednjem posnemljemo v glavnih obrih:

Schermann je naglašal, da so židje v vseh deželah, kjer živijo, vedno igrali posebno vlogo. S poljedelstvom se židje ne pečajo; tudi v organizaciji industrije nimajo skoro nobene vloge. Dali niso nobenega Forda, nobenega Kruppa. Pač pa so židje močno zastopani na finančnem in kreditnem polju, v trgovini in v zapadni Evropi deloma tudi na znanstvenem polju. Ta pravci židovskega duha zamore človek opaziti tudi v teoretskih vedah: v tehniki in sploh eksaktnih naukih so židje bolj slabo zastopani nego v politični ekonomiji, v finančni vedi in v pravu.

Posledice vojne so prišle do izraza baš v tistih panogah, v katerih so se židje najbolj udeleževali. Ker je Srednja Evropa razpadla na več manjših držav, zavarovalnih s carinskimi obrambnimi pasovi, je trgovina otežkočena. V zvezi s tem je tudi padel pomen žid